

MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Marijampolės savivaldybės tarybai

DĖL MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS TRUMPALAIKĖS PASKOLOS ĖMIMO IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS2020 m. birželio 15 d. Nr. 1-6-(2.1)
Marijampolė

Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Marijampolės savivaldybės (toliau – Savivaldybė) turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės trumpalaikių paskolų iš valstybės ėmimo¹.

Vykdydama LR Vietos savivaldos įstatymo ir Tarnybos nuostatų 10.6 p. nuostatas pagal Marijampolės savivaldybės administracijos 2020 m. birželio 11 d. raštu Nr. SA-4544 (6.1.E) pateiktą prašymą dėl planuojamos 4000,0 tūkst. Eur trumpalaikės paskolos ėmimo iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos prognozuojamam lėšų trūkumui padengti, iš jų: darbo užmokesčiui – 3780,0 tūkst. Eur, socialinio draudimo įmokoms – 55,0 tūkst. Eur, socialinėms išmokoms (pašalpoms) – 165,0 tūkst. Eur, Tarnyba įvertino Savivaldybės finansinį pagrįstumą imti trumpalaikę paskolą iš valstybės biudžeto planuojamam pajamų trūkumui padengti.

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu², susidarius laikinam pajamų trūkumui, kuriam padengti nepakanka savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų, Vyriausybės nustatyta tvarka³ iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų Savivaldybei gali būti teikiama trumpalaikė paskola.

Pagal pateiktus šios dienos duomenis Savivaldybės bendras pajamų planas 2020 m. per 5 mėnesius įvykdytas 94,4 proc., 1024,5 tūkst. Eur, GPM neįvykdymas.

Teikdama šią išvadą atsižvelgiame į tai:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė dėl koronaviruso (COVID-19) plitimo grėsmės 2020 m. vasario 26 d. nutarimu⁴ paskelbė valstybės lygio ekstremalią situaciją visoje šalyje, nuo kovo 16 d. – karantiną⁵, kovo 20 d. Finansų ministerija – ekonominės raidos scenarijų, pagal kurį 2020-2023 metų laikotarpiu produkcijos atotrūkis nuo potencialo bus neigiamas; kovo 27 d. Valstybės kontrolė pagal Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 7 straipsnio 2 dalį – išvadą dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo, kurioje konstatavo, kad susiklosčiusi

¹ LR vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 5 p.

² LR biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 2 d.

³ LR Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 “Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo” (su vėlesniais pakeitimais), III sk.

⁴ Vyriausybės 2020-02-26 nutarimas Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremalios situacijos paskelbimo“.

⁵ LR Vyriausybės 2020-03-14 nutarimas Nr. 207 “Dėl karantino LR teritorijoje paskelbimo“, 2 p.

neįprasta padėtis atitinka išskirtinių aplinkybių sąvoką, kurių valstybės valdžios institucijos negali kontroliuoti, kurios daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba didelio ekonomikos nuosmukio, kaip nustatyta 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu⁶ nustatyta, kad Savivaldybė toliau vykdo savivaldybės tarybos patvirtintą biudžetą, tačiau gali turėti didesnių išlaidų nei buvo patvirtinta, t. y. Finansų ministerijos nustatytu dydžiu, atitinkamai patikslinant patvirtintą biudžetą. Dėl planuotų ir negautų biudžeto pajamų atsiradus apyvartinių lėšų trūkumui, savivaldybė gali kreiptis į Finansų ministeriją dėl trumpalaikių paskolų suteikimo, kurių bendra suma negali viršyti leistino pajamų ir išlaidų skirtumo.

Prasidėjęs ekonominis nuosmukis gali turėti įtakos savivaldybės biudžeto pajamų surinkimui. Remiantis Finansų ministerijos prognoze, pajamos iš GPM dėl pasikeitusios ekonominės situacijos artimiausiais metų mėnesiais gali ženkliai sumažėti ir bendrai į nacionalinį biudžetą GPM šiais metais gali būti surinkta apie 14,6 proc. mažiau nei buvo planuota. Atsižvelgiant į šią prognozę, prognozuojama, kad Marijampolės savivaldybės biudžeto pajamų iš GPM netektis 2020 metais – 4 408,2 tūkst. Eur. Todėl vadovaujantis minėto Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolinio sprendimo 2 punktu, Savivaldybei Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti suteikiama trumpalaikė paskola siekiant padėti jai suvaldyti dėl planuotų pajamų nesurinkimo atsiradusį apyvartinių lėšų trūkumą.

Savivaldybės planuojama pasiskolinti iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos trumpalaikės paskolos suma (4000 tūkst. Eur) iš dalies atitinka planuojamą GPM netektį. Pagal Savivaldybės administracijos Finansų ir strateginio planavimo skyriaus pateiktus duomenis, trumpalaikę paskolą planuojama imti dėl numatomo biudžeto pajamų trūkumo, kurį sąlygoja COVID-19 (koronaviruso infekcijos) keliamos rizikos Savivaldybės biudžetui, padengti. Ši trumpalaikė paskola būtų naudojama Savivaldybės išlaidoms finansuoti (4000 tūkst. Eur), iš jų: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų – 3835,0 tūkst. Eur, socialinių išmokų (pašalpų) – 165,0 tūkst. Eur.

Savivaldybė prognozuoja, kad nebus vykdomas pajamų planas. Finansavimo poreikis didės tiek dėl nenumatytų išlaidų dėl ekstremalios situacijos, tiek dėl būtinumo užtikrinti Savivaldybės įsigyjamų prekių, paslaugų ir kitų suplanuotų išlaidų savalaikį apmokėjimą. Šia trumpalaikę paskolą bus siekiama užtikrinti, kad būtų laiku išmokamos socialinės pašalpos ir išmokos bei nevēluotų išmokos VSDF bei darbo užmokesčio biudžetinių įstaigų darbuotojams. Iš valstybės biudžeto suteiktos trumpalaikės paskolos laikinam pajamų trūkumui padengti į skolos ir skolinimosi limitus neįskaitomos⁷, todėl Savivaldybei paėmus iš valstybės biudžeto trumpalaikę paskolą laikinam pajamų trūkumui padengti, skolinimosi rodikliai nepakis.

Atkreiptinas dėmesys, kad planuojama imti trumpalaikės paskolos suma negali viršyti leistino pajamų ir išlaidų skirtumo ir jei savivaldybė kreipsis dėl didesnės nei faktiškai negautų pajamų dydį atitinkančios trumpalaikės paskolos, privalės įvertinti ir prisiimti visas rizikas dėl finansinių srautų valdymo ir trumpalaikių paskolų grąžinimo galimybių.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė numatė, jei trumpalaikės paskolos, suteiktos iš valstybės biudžeto, nebus gražintos iki biudžetinių metų pabaigos, savivaldybė jas turės gražinti iš 2021 metais savivaldybėms kompensuojamų praėjusių metų negautų pajamų Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo⁸ 13 straipsnyje nustatyta tvarka. Tai reiškia, kad jeigu iš valstybės biudžeto gautos kompensacijos nepakaks trumpalaikėms paskoloms iš valstybės biudžeto gražinti, tokiu atveju 2020 m. savivaldybių negautoms pajamoms finansuoti paimtos trumpalaikės ir negražintos paskolos taptų ilgalaikėmis, kurių grąžinimo sąlygos numatomos 2021 metų arba vėlesnių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų projektuose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė pavedė Finansų ministerijai, rengiant 2021 metų valstybės

⁶ LR Vyriausybės 2020-04-08 protokolinis sprendimas „Dėl koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių savivaldybių biudžetams“.

⁷ LR 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695, 12 str. 2 d.

⁸ Lietuvos Respublikos savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas, 1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-385

biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą numatyti nuostatas dėl savivaldybių netektų pajamų kompensavimo ir suteiktų trumpalaikių paskolų gražinimo sąlygų.

Išvada

Savivaldybės taryba, atsižvelgdama į tai, kas aukščiau išdėstyta galėtų priimti sprendimą kreiptis į Lietuvos Respublikos Finansų ministeriją ir pasinaudoti galimybe paimti 4000,0 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto trumpalaikę paskolą būsimam laikinam 2020 metų pajamų trūkumui padengti.

Laiku negrąžinus šios paskolos, ji atitiktų jau ne trumpalaikės, o ilgalaikės paskolos požymius ir turėtų įtakos Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitams.

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja,
atliekanti savivaldybės kontrolieriaus pareigas

Raimonda Jasiulevičiūtė

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Marijampolės savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Marijampolės savivaldybės trumpalaikės paskolos ėmimo iš Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos
Dokumento registracijos data ir numeris	2020-06-15 14:06 Nr. 1-6
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Raimonda Jasiulevičiūtė Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja, atliekanti savivaldybės kontrolieriaus pareigas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-06-15 14:05
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-06 08:43 - 2023-06-05 23:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Raimonda Jasiulevičiūtė Nėra
Parašo sukūrimo data ir laikas	2020-06-15 14:09
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2018-06-06 08:43 - 2023-06-05 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DekaDoc v.20200602.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Metaduomuo "Priskirtos bylos (tomo) indeksas (-ai)" privalo būti elektroniniame dokumente ir kiekviename pasikartojančiame tėviniame elemente
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2020-06-22 16:32 nuorašą suformavo Raimonda Jasiulevičiūtė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-